

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія аграрних наук України
ННБК «Всеукраїнський науково - навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Верхівський сільськогосподарський коледж
Ладизинський коледж
Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Немирівський коледж будівництва та архітектури
Технологічно-промисловий коледж
Чернятинський коледж**

ЗБІРНИК ТЕЗ
за матеріалами
III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

**«ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА
ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ
СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ»**

27 лютого 2018 року

м. Вінниця

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

Основне завдання батьків – це створення в дитини впевненості в тому, що її люблять і про неї піклуються. Ніколи, ні за яких умов у дитини не повинні виникати сумніви у батьківській любові. Найнеобхідніший з усіх обов'язків батьків – це ставитись до дитини з любов'ю у будь-якому віці.

Література

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
2. Селиванова Н.Л. Гуманистические воспитательные системы вчера и сегодня (в описаниях их авторов и исследователей) / Под общ.ред. Н.Л. Селивановой. – Москва: Педагогическое общество России, 1998. – 336 с.
3. Якиманская И.С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе. – Москва: Директор школы, 1996. – 120 с.

УДК 378.14

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Джеджула О.М., д.пед.н., професор,
Вінницький національний аграрний
університет

В останні роки йде інтенсивний пошук нових форм освітнього процесу, які б забезпечили якісну професійну підготовку фахівців для сучасного ринку праці. Одною з таких форм вважається дуальна освіта. Підставами для запровадження дуальної системи освіти навчання є незадовільний рівень практичної професійної підготовки майбутніх фахівців, диспропорція інтересів роботодавців та ВНЗ у змісті підготовки та компетенцій, якими володіють випускники вищих навчальних закладів, відсутність сучасних баз практик в університетах, теоретична спрямованість педагогічної діяльності викладачів в університетах та ін.

Дуальна система навчання має низку переваг у порівнянні із традиційними системами як для майбутніх фахівців, так й для роботодавців: забезпечується адресна підготовка кадрів для підприємств, розширюються можливості університетів щодо практичних баз формування професійної компетентності, створюються ефективні платформи професійної підготовки на основі поєднання освіти і сучасного виробництва, скорочується тривалість професійної адаптації молодого фахівця, відкриваються нові можливості для підвищення фахового рівня викладачів та ін.

Дуальна освіта дозволяє студенту отримувати навички практичної роботи в умовах сучасного виробництва. Переваги навчання при цьому полягають у

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

можливості проходити частину навчання на робочому місці, отримувати заробітну плату і паралельно навчатись.

В Україні дуальна освіта лише започатковується, хоча в інших країнах вона достатньо поширена. Наприклад, у Німеччині дуальною системою професійного навчання охоплено до 70 % випускників шкіл, а кожне 5-те підприємство має договори з навчальними закладами [5]. У Республіці Казахстан дуальна система впроваджується швидкими темпами. Поруч з позитивними відгуками про цю систему, згадують про проблему наставництва, а саме – дефіцит наставників [3].

Враховуючи переваги дуальної освіти розроблена Концепція підготовки фахівців за даною формою освіти, яка була ухвалена 26 грудня 2017 року на розширеному засіданні колегії МОН України. Основна ідея Концепції полягає у забезпеченні умов для набуття досвіду практичного застосування компетентностей та адаптації майбутніх фахівців до реальної професійної діяльності. Одним з основних положень є рівноправне партнерство всіх учасників процесу професійної підготовки: закладів вищої освіти, фахової освіти, професійно-технічної освіти, студентів та роботодавців [4]. Законодавча база для дуальної освіти потребує подальшої ґрунтовної розробки.

Для впровадження цієї системи на державному рівні, МОН запускає перші пілотні проекти. Планується випробування дуальної системи на морському транспорті, аграрних професіях та кібербезпеці [4].

Перші спроби навчання на основі дуальної освіти в нашій країні зроблено для професійної підготовки кваліфікованих робітників. Впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітничих кадрів відбуватиметься протягом 2017 – 2020 років. Експериментальними базами обрано навчально-методичний кабінет професійно-технічної освіти у м. Києві, навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Львівській області, науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Запорізькій області, вище професійне училище №33 м. Києва, Львівське вище професійно-художнє училище, державний навчальний заклад «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище».

На жаль, для вищої освіти такі спроби залишаються в перспективі. Хоча університети мають переконливі докази переваг дуальної освіти і створюють базу для її впровадження. Як одним з небагатьох прикладів: національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» співпрацює з фірмою Boeing. Створено конструкторсько-інженерний цент «Боїнг – Україна», у якому працює понад 100 випускників університету. Такий крок сприяв прийняттю спільного рішення щодо підготовки інженерних кадрів через дуальну систему освіти [1].

У Вінницькому національному аграрному університеті створена потужна база для реалізації дуальної системи. З 2013 року функціонує Навчально-науково-виробничого комплексу «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум». ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум» як

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

інноваційна платформа, що дозволяє поєднати науку, освіту і виробництво. До складу Навчально-науково-виробничого комплексу Вінницький національний аграрний університет в складі власне університету, 5 коледжей, науково-дослідного господарства і центру комплексного проектування та Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України в складі інституту, 5 дослідно-селекційних станцій та 2 дослідних господарств [2].

Налагоджені між Вінницьким національним аграрним університетом та іншими структурами консорціуму дозволяють ефективно передавати новітню інформацію від наукових лабораторій до майбутніх фахівців. Особлива роль тут відводиться проведенню сумісних наукових конференцій різного формату із залученням провідних науковців, викладачів, аспірантів, магістрів, студентів. Це сприяє розробці спільних наукових проектів, визначенню векторів професійної підготовки студентів, вибору тем для написання дисертаційних, дипломних робіт на актуальні теми. Лише у 2017 році відбулися: міжнародна науково-технічна конференція «Розвиток земельних відносин та організаційно-економічне, правове, технологічне забезпечення агропромислового комплексу України», міжнародна науково-практична конференція «Інституціональні ринкові трансформації у розвитку аграрного сектору економіки», всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Професійна підготовка фахівців в контексті потреб сучасного ринку праці» та інші.

Особливою формою зв'язків є підвищення кваліфікації викладачів університету у структурах консорціуму. Це сприяє не лише підвищенню фахового рівня викладачів, а й налагодженню особистих стосунків, необхідних для розвитку творчого потенціалу науковця. Під час стажування у структурах консорціуму викладачі виконують спільні наукові проекти, працюють у співавторстві над статтями. Одночасно вони сприяють більш глибоким теоретичним обґрунтуванням практичних дослідів у наукових лабораторіях у структурах консорціуму.

Значне поле для наукової діяльності відкривається й для студентів, які займаються дослідницькою роботою у наукових гуртках університету. Залучення фахівців з науково-дослідних господарств сприяє мотивації студентів до наукової діяльності.

Висновки. Дуальна освіта в Україні розглядається як перспективний формат підготовки майбутніх фахівців, основне завдання якої – усунути основні недоліки традиційних форм і методів навчання, подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки у вищій школі з урахуванням вимог роботодавців. Для вищої школи на сьогодні ще не розроблена нормативно-правова база для її впровадження. Вищі навчальні заклади самостійно ініціюють впровадження елементів дуальної освіти. Навчально-науково-виробничий комплекс «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум» є надійною платформою для впровадження дуальної освіти в

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

аграрних університетах, яка стане важливою передумовою економічного розвитку України.

Література

1. З представниками «КПІ ім. І.Сікорського» обговорили проект дуальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studway.com.ua/obgovorili-proekt/>.
2. Перший в Україні навчально-науково-виробничий комплекс - "Всеукраїнський науково-навчальний консорціум" // Біоенергетика. - 2013. - №2. – С. 5. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Bioen_2013_2_3.
3. Правовые аспекты применения дуальной системы образования в Республике Казахстан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://articlekz.com/article/16841>.
4. Що таке дуальна освіта і навіщо вона українцям [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reform/54683/>.
5. Arnold R., Munch J. Fragen und Antworten zum Dualen System der deutschen Berufsausbildung. – Bonn. – Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Technologie, 1995. – 138 s.

УДК81:378:371.134

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ У ВНЗ

Довгань Л. І., к.п.н., доцент,
Вінницький національний аграрний університет

Ефективне інтегрування сучасної молоді до європейського освітнього простору, міграція трудових та виробничих ресурсів вимагає володіння базовими професійними та мовними компетенціями. Знання іноземної мови є неодмінною умовою на шляху до вивчення закордонного досвіду у певній галузі знань, адже володіння мовою забезпечує можливість проходження закордонного стажування, отримання гранту на навчання чи здійснення наукового дослідження у провідних університетах світу, ознайомлення з передовим свідомим досвідом, технологіями, розробками тощо.

За рекомендаціями Комітету освіти Ради Європи володіння іноземною мовою передбачає формування двох груп компетенцій:

1. Загальні компетенції: декларативні знання, вміння та досвід, компетенція та здібність навчатися;

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

2. Комунікативна компетенція: лінгвістична, соціолінгвістична та прагматична [1].

Ідеї про важливість паралельного вивчення мови й культури з'явилися ще в XIX ст. в межах так званих прямих методів вивчення мов, де наголошувалося, що кожна мова відображає різне світобачення та різну систему понять, цінностей представників інших лінгвокультур, з чим обов'язково потрібно знайомити тих, хто вивчає мову[2].

Прихильники лінгвосоціокультурного методу вивчення іноземної мови вважають, що близько п'ятдесяти двох відсотків усіх мовних помилок виникають під впливом рідної мови, а сорок вісім відсотків припадає на нерозуміння суті соціального життя і культури носіїв мови, що вивчається. Вони визначають лінгвосоціокультурну компетенцію як здатність до розуміння культури іншого народу, позитивного до неї ставлення, осмислення її реалій, моралі, цінностей та інших компонентів крізь призму власної культури, а також уміння ефективно функціонувати в умовах іншого лінгвокультурного середовища[3].

Практична реалізація лінгвосоціокультурної педагогічної концепції здатна вирішити проблеми взаємовідносин субкультур в межах як загального державного простору, так і загального європейського соціуму.

Навчання мови з урахуванням національно-культурної специфіки створює фундамент для реалізації діалогу культур, тобто міжкультурної комунікації. У цьому контексті метою викладача є не лише навчити студента конструювати граматично правильні речення на основі базового вокабуляру, а й розуміти соціокультурні та соціолінгвістичні реалії, вміти вести діалог відповідно до контексту з дотриманням етичних норм країни, мова якої вивчається.

Здійснення повноцінної міжкультурної взаємодії з представниками інших культурних спільнот, «діалогу культур», який є безальтернативною філософією світобачення теперішнього та майбутнього в житті сучасного суспільства, можливе лише за умови формування в процесі навчання іноземних мов міжкультурної комунікативної компетентності, тобто досягнення такої якості мовної особистості, що дозволить останній вийти за межі власної культури й набути якостей медіатора культур, не втрачаючи в той самий час власної культурної ідентичності [2].

Таким чином, процес оволодіння іноземною мовою нерозривно пов'язаний із вивченням лінгвістичних, соціальних та культурних особливостей нації, мова якої вивчається, що забезпечує не лише оволодіння лексико-граматичними нормами мови, а й формує толерантне ставлення до представників інших національностей, розуміння їхнього світогляду та культури, сприяє ефективній інтеграції до іншомовного середовища та визнанню рівноправного та рівноцінного існування загальнолюдських цінностей.

Література

1. Ананьєва Л. В. Формування лінгвосоціокультурної компетенції студентів другого курсу вищого мовного навчального закладу [Інтернет-ресурс] / Л. В.